

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

28. juni 2005

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 29. juni 2005 –
dagsordenspunkt rådsmøde (økonomi- og finansministre) den 12. juli 2005 –
vedlægges Finansministeriets supplerende notat vedrørende dagsordenspunkt
2 c).

28. juni 2005
f12

Supplerende notat vedrørende ECOFIN den 12. juli 2005

Dagsordenspunkt 2 c): Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud vedr. Ungarn

Baggrund

Rådets henstilling under Traktatens artikel 104.7 om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør (5. juli 2004)

Ungarns offentlige budgetunderskud for 2003 blev i april 2004 opgjort til 5,9 pct. af BNP (senere revideret til 6,2 pct. af BNP).

ECOFIN vedtog derfor på rådsmødet den 5. juli 2004 på grundlag af henstillinger fra Kommissionen

- en rådsbeslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud i Ungarn, jf. Traktatens artikel 104.6
- en rådshenstilling til Ungarn om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør, jf. Traktatens artikel 104.7.

Stabilitets- og Vækstpagten fastslår, at Rådets henstillinger under artikel 104.7 fastlægger en frist på højst fire måneder for det pågældende lands iværksættelse af virksomhedsfulde foranstaltninger, samt en frist for korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud, som bør gennemføres i året efter, at det er konstateret, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Kommissionen og Rådet fandt, at der i tilfældet vedrørende Ungarn forelå sådanne 'særlige omstændigheder' i lyset af, at underskuddet ved indtrædelsen i EU lå signifikant over 3-procentsgrænsen og i lyset af den strukturelle omstilling til markedsøkonomi.

Kommissionen og Rådet fandt derfor, at Ungarns konvergensprogram (programmet fra maj 2004 og efterfølgende opdateringer) – med planer om at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP senest i 2008 – samt Rådets udtalelser herom burde udgøre grundlaget for korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud¹.

Rådshenstillingen til Ungarn af 5. juli 2004 anbefaler således flg.:

- de ungarske myndigheder bør bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort budgetunderskud til ophør hurtigst muligt
- de ungarske myndigheder bør iværksætte tiltag inden for en mellemfristet finanspolitisk ramme for at nå myndighedernes mål om at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP i 2008 på en troværdig og holdbar måde og i overensstemmelse med planen for reduktion af underskuddet specificeret i Rådets udtalelse af 5. juli 2004 om det ungarske konvergensprogram fra maj 2004

¹ Rådet traf tilsvarende afgørelser for andre lande, som havde uforholdsmæssigt store underskud, da de blev optaget i EU den 1. maj 2004.

- de ungarske myndigheder bør beslutsomt implementere de i konvergensprogrammet planlagte tiltag, og særligt være parate til at gennemføre yderligere tiltag, hvis det måtte vise sig nødvendigt for at nå målet for budgetunderskuddet i 2004
- de ungarske myndigheder bør senest den 5. november 2004 iværksætte effektive tiltag for at nå målet for budgetunderskuddet i 2005
- de ungarske myndigheder opfordres til at udnytte enhver mulighed for at accelerere den finanspolitiske tilpasning; gennemføre de planlagte reformer af den offentlige administration samt sundheds- og uddannelsessystemerne med henblik på at realisere den planlagte reduktion af de offentlige udgifter i forhold til BNP og at styrke den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser; sikre at de planlagte skattelettelser finansieres og gøre gennemførelsen af skattelettelserne betinget af, at målene for underskuddene realiseres.

Rådets beslutning under Traktatens artikel 104.8 om manglende iværksættelse af virkningsfulde foranstaltninger i opfølgning på henstillingen under artikel 104.7 (18. januar 2005)

ECOFIN vedtog på rådsmødet den 18. januar 2005 på grundlag af en henstilling fra Kommissionen

- en rådsbeslutning under artikel 104.8, der slår fast, at Ungarn ikke har iværksat virkningsfulde foranstaltninger i opfølgning på rådshenstillingen under artikel 104.7 af 5. juli 2004

Rådsbeslutningen konkluderede i sine præmisser bl.a. flg.:

- Ungarn har i opfølgning på henstillingen vedtaget en række tiltag, som dog ikke har været tilstrækkelige til at nå målet om et underskud på 4,6 pct. af BNP i 2004, der ventes at være overskredet betydeligt
- En række tiltag i 2005-budgettet sigter på at reducere underskuddet, men vil ikke være tilstrækkelige til at nå målet om et underskud på 4,1 pct. af BNP i 2005, der ligeledes ventes at blive overskredet betydeligt
- De ungarske myndigheders hidtidige tiltag vil ikke være tilstrækkelige til at undgå en afvigelse fra den planlagte mellemfristede forbedring af de offentlige finanser, og regeringens fortsatte forpligtelse til at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud i 2008 bør understøttes af yderligere finanspolitisk konsolidering og strukturreformer.

Rådet kan ifølge artikel 104.8 beslutte at offentliggøre sin henstilling, hvis det konstaterer, at dets henstilling ikke er fulgt op af virkningsfulde foranstaltninger inden for den fastsatte tidsfrist; henstillingen til Ungarn blev imidlertid offentliggjort i forbindelse med vedtagelsen den 5. juli 2004.

Ungarns konvergensprogram af 1. december 2004

Ungarns fremlagde den 1. december et nyt konvergensprogram med en revideret mellemfristet plan for de offentlige finanser, som fastholder Ungarns mål om korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud i 2008 i overensstemmelse med Rådets henstilling af 5. juli 2004, jf. tabel 1.

Tabel 1. Ungarns offentlige budgetsaldo

	2004	2005	2006	2007	2008
	----- Pct. af BNP -----				
Forrige konvergensprogram (maj 2004)	-4,6	-4,1	-3,6	-3,1	-2,7

Nyt konvergensprogram (december 2004):					
(saldo <i>inkl.</i> fondsbaseret pensionsordning)	-4,4	-3,6	-2,9	(-2,2)	(-1,6)
(saldo <i>ekskl.</i> fondsbaseret pensionsordning)	-5,3	-4,7	-4,1	-3,4	-2,8
Kommissionens skøn af oktober 2004					
(saldo <i>ekskl.</i> fondsbaseret pensionsordning)	-5,5	-5,2	-4,7		
Kommissionens skøn af marts 2005					
(saldo <i>inkl.</i> fondsbaseret pensionsordning)	-4,5	-3,9	-4,1		

Anm.: 1: Eurostats beslutning vedr. pensionsordninger indebærer, at individuelle aktuariske fondsbaserede pensionsordninger ikke medregnes i de offentlige finanser. Ungarns overgangsordning indebærer, at sådanne pensionsordninger kan medregnes i de offentlige finanser indtil indberetningerne vedr. offentlige finanser i marts 2007.

Kilde: Ungarns konvergensprogram af 1. december 2004, Kommissionens vurdering, samt Kommissionens prognose af oktober 2004.

Rådets nye henstilling under Traktatens artikel 104.7 om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør (8. marts 2005)

Da Ungarn ikke deltager i euroen, er Ungarn ikke omfattet af artikel 104.9, hvorefter Rådet – i opfølgning på en beslutning under artikel 104.8 om manglende efterlevelse af en henstilling under artikel 104.7 – kan beslutte at pålægge et land at træffe foranstaltninger til at rette op på det uforholdsmæssigt store underskud. Rådet kan for lande uden for euroen i stedet vedtage en ny henstilling under artikel 104.7 om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør.

ECOFIN vedtog således på rådsmødet den 8. marts en ny henstilling under artikel 104.7 om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør.

Kommissionen fandt – i sin begrundelse for udkastet til henstilling – at konvergensprogrammets mål for de årlige budgetunderskud, herunder målet for underskuddet i 2005, er i overensstemmelse med slutmålet om at sikre en korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud i 2008. Kommissionen vurderede imidlertid, at Ungarns daværende finanspolitik ikke var tilstrækkelig til at opnå målene for nedbringelse af underskuddet i programmet. Kommissionen vurderede således, at Ungarn for at nå målet for 2005-underskuddet ville skulle gennemføre yderligere budgetforbedrende tiltag svarende til omkring 0,5 pct. af BNP.

Kommissionen konstaterede, at tidsfristen – 2008 – falder efter udløbet af Ungarns overgangsordning, der giver en midlertidig undtagelse fra Eurostat-beslutningen om, at individuelle aktuariske fondsbaserede pensionsordninger ikke medregnes i de offentlige finanser, og at overgangsordningen forbedrer tallene for budgetsaldoen med omkring 1 procentenhed per år fra 2004 til 2008. Ungarns efterlevelse af henstillingen om korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud i 2008 bliver således vurderet ud fra budgetsaldoen eksklusive de pågældende pensionsordninger, der planlægges at udgøre 2,8 pct. af BNP i 2008, hvilket indebærer en relativt lille sikkerhedsmargin i forhold til 3-procentsgrænsen.

Kommissionen noterede, at budgettet for 2005 indeholder en særlig reservepulje på 0,5 pct. af BNP, som kan anvendes for at undgå en overskridelse af underskudsmålet for 2005, og vurderer, at puljebeløbet kan vise sig utilstrækkeligt i lyset af risiciene knyttet til budgettet, og at der er risiko for, at reservepuljen kan blive udnyttet på et tidligt tidspunkt og kan reducere incitamenterne til en streng gennemførelse af budgettet.

ECOFIN's henstilling vedtaget på rådsmødet den 8. marts 2005 anbefaler således flg.:

- de ungarske myndigheder bør bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort budgetunderskud til ophør hurtigst muligt
- de ungarske myndigheder bør iværksætte tiltag inden for en mellemfristet finanspolitisk ramme for at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP i 2008 på en troværdig og holdbar måde og i overensstemmelse med planen for reduktion af underskuddet specificeret i Rådets udtalelse af 8. marts 2005 om det ungarske konvergensprogram fra december 2004
- de ungarske myndigheder bør senest den 8. juli 2005 iværksætte effektive tiltag, i videst muligt omfang af strukturel karakter, for at realisere det nye mål for underskuddet i 2005 fremlagt i det opdaterede konvergensprogram. Specielt kan reservepuljen i 2005-budgettet øges væsentligt og brugen af den kan begrænses mest muligt og gøres afhængig af klare beviser for, at man er på vej til at opnå underskudsålet for 2005.
- de ungarske myndigheder bør gøre timing og gennemførelse af skattelettelser betinget af, at målene for underskuddene i konvergensprogrammet realiseres.

Indhold

ECOFIN ventes på rådsmødet den 12. juli 2005 at vurdere de foranstaltninger, som den ungarske regering har iværksat frem til den 8. juli 2005 i opfølgning på rådshenstillingen af 8. marts 2005.

Kommissionens og Eurostats opgørelser viser, at Ungarns budgetunderskud udgjorde 4,5 pct. af BNP i 2004 og således var tæt på målet om et underskud på 4,4 pct. af BNP i Ungarns konvergensprogram. Kommissionens prognose peger på, at underskuddet vil blive reduceret til 3,9 pct. af BNP i 2005, hvilket er over målet om et underskud på 3,6 pct. af BNP i konvergensprogrammet og i det ungarske budget for 2005 vedtaget af det ungarske parlament den 20. december 2004.

Kommissionens prognose peger endelig på, at underskuddet kan stige til 4,1 pct. af BNP i 2006, hvilket er væsentlig over målet om et underskud på 2,9 pct. af BNP i konvergensprogrammet, idet dog Kommissionens skøn er en teknisk fremskrivning af hvad underskuddet kan blive i tilfælde af uændret økonomisk politik i 2006.

Der foreligger endnu ikke nærmere oplysninger om Ungarns tiltag for at gennemføre konvergensprogrammets budgetmål og således at leve op til henstillingen eller oplysninger om Kommissionens vurdering heraf. Mens budgetmålene stort set blev nået i 2004 og er mulige at nå i 2005, synes det nødvendigt med væsentlige budgetforbedringer for at nå budgetmålet for 2006, særligt i forbindelse med det ungarske 2006-budget, der ventes vedtaget i december 2005.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Iværksættelsen af proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud over for Ungarn og Rådets første henstilling under artikel 104.7 blev forud for ECOFIN den 5. juli 2004 forelagt Folketingets Europaudvalg m.h.p. forhandlingsoplæg. Rådets anden henstilling under artikel 104.7 blev forud for ECOFIN den 8. marts 2005 forelagt Folketingets Europaudvalg m.h.p. forhandlingsoplæg.

Holdning

Vedrørende dansk holdning

Fra dansk side ventes man at kunne støtte Rådets vurdering af Ungarns opfølgning på henstillingen under artikel 104.7 af 8. marts 2005, særligt anbefalingen om inden den 8. juli 2005 at gennemføre effektive tiltag for at nå det ungarske konvergensprogramms budgetmål for 2005.

Vedrørende andre landes holdning

Rådet ventes at foretage en vurdering af Ungarns opfølgning på henstillingen under artikel 104.7 af 8. marts 2005, særligt anbefalingen om inden den 8. juli 2005 at gennemføre effektive tiltag for at nå det ungarske konvergensprogramms budgetmål for 2005.